

КЛАНИ МАГІВ

КЛАН ІКУ

МАГИ ЖИТТЯ Й СМЕРТІ

ТИТУЛ МАГА: ЖНЕЦЬ

БОЖЕСТВО: ОЙЯ

КЛАН ЕМІ

МАГИ СВІДОМОСТІ, ДУХУ Й СНІВ

ТИТУЛ МАГА: ПРИЄДНАНЕЦЬ

БОЖЕСТВО: ОРІ

КЛАН ОМІ

МАГИ ВОДИ

ТИТУЛ МАГА: ПРИПЛИВЕЦЬ

БОЖЕСТВО: ЄМОДЖА

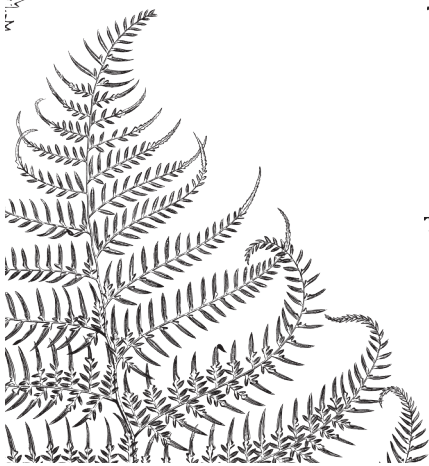

КЛАН ІНА

МАГИ ВОГНЮ

ТИТУЛ МАГА: ПАЛІЙ

БОЖЕСТВО: САНГО

КЛАН АФЕФЕ

МАГИ ПОВІТРЯ

ТИТУЛ МАГА: ВІТРЯК

БОЖЕСТВО: АЙЯО

КЛАН АЙЄ

МАГИ ЗАЛІЗА ТА ЗЕМЛІ

ТИТУЛ МАГА: ЗЕМЛЯР-КОВАЛЬ

БОЖЕСТВО: ОГУН

КЛАН ІМОЛЕ

МАГИ ТЕМРЯВИ Й СВІТЛА

ТИТУЛ МАГА: СВІТЛЯК

БОЖЕСТВО: ОЧУМАРЕ

КЛАН ІВОСАН

МАГИ ЗДОРОВ'Я ТА ХВОРОБ

ТИТУЛ МАГА: ЦІЛИТЕЛЬ-МОР

БОЖЕСТВО: БАБАЛУАЄ

КЛАН АРІРАН

МАГИ ЧАСУ

ТИТУЛ МАГА: ПРОВИДЕЦЬ

БОЖЕСТВО: ОРУНМІЛА

КЛАН ЕРАНКО

МАГИ ТВАРИН

ТИТУЛ МАГА: ПРИБОРКУВАЧ

БОЖЕСТВО: ОКСОЗІ

Я намагаюся про неї не думати.

Але коли не вдається, я думаю про рис.

*Коли Мама була поряд, у хатині завжди пахло рисовим
джолофом*.*

*Я думаю про те, як сяяла її темна шкіра, схожа на літнє
сонце, про те, як від її усмішки оживав Бабá**. Як куче-
рявилося й вилося її біле волосся — неприборкана корона,
що дихала й розросталась.*

*Я чую історії, які вона розповідала мені ночами. Зайнів
сміх, коли вони грали в албон у парку.*

*Крики Бабá, коли солдати зашморгнули ланцюга в неї на
шиї. Її вереск, коли вони потягли її у темряву.*

*Заклинання, що лавою лилися з її вуст. Магію смерті,
що збила її з дороги.*

Я думаю про те, як її тіло висіло на дереві.

Думаю про короля, котрий її забрав.

* Страва з рису, популярна у Західній Африці. — Тут і далі посторінкові примітки перекладачки.

** Шанобливе звертання до батька.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

ЗЕЙЛІ

Обери мене.

Це все, що я можу, аби не заверещати. Впинаюся нігтями у свій посох з дерева марули й стискаю його, щоб не смикатися. Бісеринки поту котяться по спині, але я не знаю, чи це від спеки, що прийшла вже на світанку, чи від того, як калатає моє серце. Місяць за місяцем мене оминали.

Сьогодні це не може повторитися.

Закладаю пасмо сніжно-білого волосся за вухо і щосили намагаюся сидіти незворушно. Як завжди, Мама Аґба обирає виснажливо й ретельно, вдивляючись у кожну дівчину так, що зрештою хочеться зіщулитися.

Її чоло зосереджено зморщилося, від цього складки на виголених голові здаються глибшими. Темно-брунатна шкіра й приглушеного кольору каптан роблять Маму Аґбу подібною до будь-кого зі старійшин селища. Ніколи не скажеш, що жінка її віку може володіти такою смертоносною силою.

— Гм.

Спереду агере* відкашлюється Ємі — не надто витончено нагадує, що вона вже пройшла випробування. Самовдоволено всміхається до нас, крутить вирізьблений вручну посох: ніяк не дочекається побачити, котру ж із нас їй перемагати у випускному двобої. Більшість дівчат бояться протистояння з Ємі, але я нині його прагну. Я тренувалася, і я готова.

Я знаю, що можу перемогти.

— Зейлі.

Тишу порушує загартований голос Мами Аґби. П'ятнадцятеро необраних дівчат голосно видихають. Ім'я відбивається луною між плетених з тростини стін агере, поки я усвідомлюю, що Мама Аґба викликала саме мене.

* Невелика хатина.

— Справді?

Мама Агба прицмокує:

— Можу обрати когось іншого...

— Ні!

Зриваюся на ноги, швидко вклоняюся.

— Дякую, Мамо. Я готова.

Море брунатних облич розходиться переді мною, я йду крізь натовп. Із кожним кроком зосереджуюся на тому, як мої босі ноги торкаються тростяної підлоги агере Мами Агби, перевіряю тертя, яке мені потрібне для того, щоб перемогти у двобої і нарешті здати екзамен.

Коли я доходжу до чорного килимка, що позначає арену, Ємі вклоняється мені першою. Чекає, що я зроблю те ж саме, та її погляд тільки розпалює в мені вогонь. У її поставі немає поваги, немає обіцянки гідного бою. Вона вважає мене нижчою лише тому, що я віщунка.

Вона думає, що я програю.

— *Вклонися, Зейлі.*

У голосі Мами Агби вчувається попередження, та я не можу змусити себе поворухнутися. Я стою так близько до Ємі, що бачу лише її розкішне чорне волосся, шкіру кольору кокосу, значно світлішу за мою. Це м'який колір ор'їшанців, котрі ані дня не гарували на сонці, колір привілейованого життя, за яке платить дзвінкою монетою батько, якого вона ніколи не бачила. Якийсь дворянин, що з ганьбою викинув незаконнонароджену дочку до нашого селища.

Я розправляю плечі, випинаю груди, випростуюся, хоча мушу, навпаки, зігнутися. Обличчя Ємі виділяється у натовпі віщунів, відзначених сніжно-білим волоссям. Віщунів, змушених знову і знову вклонитися подібним на неї.

— Зейлі, не змушуй мене повторювати.

— Але, Мамо...

— Вклонися чи йди геть! Ти марнуєш наш час.

Я не маю вибору. Доводиться стиснути зуби й вклонитися, від чого нестерпна посмішка Ємі розквітає.

— Невже це було так важко? — вона знову вклоняється, аби мало не здалося. — Якщо вже програєш, роби це з гідністю.

Гуртом дівчат прокочуються здавлені смішки, та різкий помах руки Мама Агби змушує їх замовкнути. Перш ніж зосередитися на супротивниці, я кидаю на них суворий погляд.

Побачимо, хто хихотітиме, коли я переможу.

— Займайте позиції.

Ми задкуємо до країв килимка, рвучко піднімаємо посохи. Посмішка Ємі згасає, очі звужуються. Прокидається її інстинкт убивці.

Ми їмо одна одну очима, чекаючи сигналу. Починаю побоюватися, що Мама Агба тягтиме з ним довіку, коли вона нарешті вигукує:

— Почали!

І я одразу ж змушена захищатися.

Не встигла я навіть подумати про удар, а Ємі вже атакує, швидко, як гепарнер. Прокручує посох над головою, а наступної миті він уже летить мені до шиї. Хоча дівчата за моєю спиною зойкають, я не пропускаю удару.

Може, Ємі й швидко, та я швидша.

Коли посох наближається, я вигинаюся назад так, як тільки спина дозволяє, й уникаю її атаки. Я досі стою вигнута дугою, коли Ємі б'є знову, цього разу опускаючи свою зброю з такою силою, як ударила б дівчина, вдвічі більша за неї.

Я кидаюся на бік, перекочуюся килимком, поки посох гатить по тростині. Ємі б'є знову, а я все ще намагаюся стати на ноги.

— Зейлі, — попереджає Мама Агба, але я не потребую допомоги. Одним плавним рухом я спираюся на ноги й викидаю ратище вгору, блокуючи наступний удар Ємі.

Наші посохи зіштовхуються з гучним тріскотом. Тростяні стіни здригаються. Моя зброя досі тремтить від удару, коли Ємі обертається, аби вдарити мені по колінах.

Відштовхуюся передньою ногою, вимахую руками для інерції й роблю колесо в повітрі. Перелітаючи через її витягнутий посох, бачу, що вона вперше відкрилася — мій шанс атакувати.

— Х-ха! — видихаю я, використовуючи інерцію стрибка, щоб завдати удару. Ну ж бо...

Посох Ємі вдаряє у мій, зупиняючи мою атаку ще до початку.

— Май терпіння, Зейлі, — озивається Мама Агба. — Тобі не час атакувати. Спостерігай. Реагуй. Чекай удару супротивниці.

Я тамую стогін розчарування, але киваю й відступаю трохи назад зі своїм посохом. «Ти матимеш шанс, — заспокоюю себе. — Дочекайся своєї чер...»

— Так, Зел, — голос Ємі такий тихий, що його чую тільки я. — Слухайся Маму Агбу. Будь чемним черв'яком.

І все.

Це слово.

Жалюгідне, принизливе прізвисько.

Вимовлене пошепки, без крихти поваги. Огорнуте цією пихатою посмішкою.

Я не встигаю сама себе спинити, як роблю випад посохом так, що він замирає перед животом Ємі. Пізніше за це на мене чекає горезвісний прочухан від Мами Агби, але страх в очах суперниці того більше ніж вартий.

— Гей!

Хоча Ємі звертається до Мами Агби, часу на скарги в неї нема. Я прокручую свій посох зі швидкістю, від якої очі її округлюються, а тоді нападаю знову.

— Це не тренування! — верещить Ємі, відстрибує від мого удару й падає на коліна. — Мамо...

— То вона мусить битися за тебе? — сміюся я. — Ну ж бо, Єм. Якщо вже програєш, роби це з гідністю!

В очах Ємі спалахує гнів, як у бикорогої левонериці, готової до стрибка. Вона стискає свій посох, прагнучи помсти.

Тепер починається справжній бій.

Стіни агере Мами Агби аж гудуть, коли наші посохи зустрічаються знову і знову. Ми обмінюємося випадками в пошуках слабого місця, можливості нанести вирішальний удар. Я саме бачу такий шанс, коли...

— А-ах!

Запнувшись, відступаю й згинаюся вдвічі, важко дихаю, поки до горла підступає нудота. На мить мені стає лячно, чи не розтрощила Ємі мені ребра, але біль у животі сильніший за цей страх.

— Сій...

— Ні! — перебиваю я Маму Агбу хрипким голосом. Набираю повітря в легені й виструнчуюсь, спершись на посох. — Усе гаразд.

Я ще не закінчила.

— Зейлі... — починає Мама Агба, та Ємі не чекає, поки вона договорить. Вона мчить на мене, палаючи люттю, її посох тільки на ширину пальця не доходить до моєї голови. Коли вона розмахується, я викручуюся з-під посоха. Перш ніж вона встигає розвернутися, я гачу її посохом з-за спини в грудну клітку.

— Ай! — зойкає Ємі. Її обличчя спотворюють біль та шок, від удару її хитає назад. Ніхто ніколи раніше не бив її в боях Мами Агби. Вона не знає, як це.

Перш ніж Ємі встигає оговтатись, я роблю розворот і б'ю її посохом у живіт. Вже збираюся нанести останній удар, коли червонясті домоткані завіси на вході в агере розчахуються.

У двері влітає Бісі, її скуйовджене біле волосся майорить за нею. Впалі груди важко піднімаються й опускаються, коли її погляд зустрічається з очима Мами Агби.

— Що таке? — питає Мама.

В очах Бісі зблискують сльози.

— Вибач, — скиглить вона. — Я заснула, я... Я не...

— Говори, дитино!

— Вони йдуть! — нарешті вигукує Бісі. — Вони вже поряд! Вони майже тут!

На мить мені перехоплює подих. Гадаю, як і всім. Страх паралізовує кожен сантиметр наших тіл.

А тоді прагнення вижити перемагає.

— Мерщій, — сичить Мама Агба, — часу обмаль!

Я піднімаю Ємі на ноги — вона досі хрипить, але нема часу перевіряти, чи з нею все добре. Хапаю її посох і мчу збирати решту.

Агере охоплює розмитий хаос — усі поспіхом ховають правду. У повітря злітає яскрава тканина, постає ціла армія манекенів з тростини. Стільки всього відбувається одночасно, що нам ніяк не дізнатися, чи встигнемо ми сховати все. Я можу лише зосередитись на своєму завданні: запхати усі посохи під килимком на арені, де їх не буде видно.

Я закінчую, і Ємі суне мені до рук дерев'яну голку. Я досі біжу на своє місце, коли завіси на вході до агере знову розчахуються.

— Зейлі! — гиркає Мама Аґба.

Я завмираю. Усі очі звертаються до мене. Перш ніж я встигаю вимовити хоча б слово, Мама Аґба ляскає мене по потилиці; вниз хребтом прокочується гострий біль, який здатна викликати тільки вона.

— Не сходи з місця, — відрубую вона. — Тобі потрібна вся можлива практика.

— Мамо Аґбо, я...

Серце починає калатати ще швидше, коли вона схиляється до мене, і в її очах бринить правда.

Відволікає увагу...

Це спосіб виграти час.

— Пробачте, Мамо Аґбо. Пробачте мені.

— Повертайся на своє місце.

Я ховаю усмішку і з вибаченням вклоняюся, достатньо низько, аби спідлоба оглянути двох гвардійців, які щойно увійшли. Перший, приземкуватіший, як і більшість ор'ішанських вояків, за кольором обличчя подібний до Ємі: воно брунатне, наче зношена шкіра, обрамлене густим чорним волоссям. Тут присутні лише юні дівчата, втім він усе одно тримається за руків'я мечів. Стискає його міцніше, наче одна з нас будь-якої миті може завдати удару.

Інший гвардієць стоїть прямо — серйозний, урочистий, значно темніший за свого напарника. Він лишається біля входу, дивиться на підлогу. Можливо, йому вистачає гідності, аби відчувати сором за те, що вони збираються зробити.

На залізних нагрудниках в обох майоріє монарший герб короля Сарана. Від самого погляду на снігового леопанера

в мене стискається шлунок — він нагадує про правителя, що прислав вояків сюди.

Я показово плентаюся назад, до свого тростяного манекена, ноги мало не підгинаються від полегшення. Те, що нагадувало бойову арену, нині переконливо грає роль швацької майстерні. Манекен перед кожною з дівчат покритий яскравою тканиною, викроєною й скріпленою в характерний для Мама Аґби спосіб. Ми підшиваємо краї тих самих дашикі* вже кілька років — мовчки шиємо, чекаючи, поки гвардійці підуть геть.

Мама Аґба походить між рядами дівчат, роздивляється роботу своїх учениць. Хоч я і знервована, не можу не усміхнутися від того, що вона змушує солдатів чекати, відмовляється визнавати їхню небажану присутність.

— Я чимось можу вам допомогти? — нарешті запитує вона.

— Час податків, — буркоче темніший гвардієць. — Платіть.

Мама Аґба аж міниться в лиці:

— Я минулого тижня сплатила податки.

— Це не торговий податок, — інший гвардієць прочісує поглядом віщунку з довгим білим волоссям. — Піднявся податок на черв'яків. Відколи їх у тебе стільки, тобі й платити більше.

Авжеж. Я стискаю тканину так міцно, що кулаки болять. Мало того, що король утискає віщунів, він хоче ще й зламати тих, хто намагається нам допомогти.

Щелепа стискається, та я намагаюся не зважати на гвардійця, не зважати на пекуче слово «черв'яки», що злетіло з його вуст. Байдуже, що ми ніколи не станемо тими чарівниками, якими мали б бути. У їхніх очах ми досі черв'яки.

Вони ніколи не побачать нічого іншого.

Вуста Мама Аґби стискаються у тонку лінію. Зайвих монет вона не має.

— Минулого місяця ви вже піднімали податок на віщунів, — заперечує вона. — І за місяць до того.

Світліший з вояків робить крок уперед, тягнеться до меча, готовий вдарити за першої ж ознаки непокори.

* Кольорова африканська сорочка вільного крою.

— То, може, не варто водити дружбу з черв'яками.

— Може, не варто нас грабувати.

Слова вириваються з мене, перш ніж я встигаю їх зупинити. Кімната затамовує подих. Мама Агба закликає, темні очі благують мене мовчати.

— Віщуни не стали заробляти більше. Звідки ви хочете отримати ці нові податки? — питаю я. — Не можна піднімати їх знову і знову. Як підніматимете, ми не зможемо платити!

Гвардієць неквапливо наближається, так що мені аж свербить вхопитися за посох. Правильним ударом я могла б збити його з ніг, правильним випадом — перебити йому ший.

Та я вперше розумію, що в розпорядженні вояка не звичайний меч. Чорне лезо сяє у піхвах, і цей метал цінніший за золото...

Магацит.

Небезпечний сплав, викуваний королем Сараном перед Нальотом. Створений, аби послабити нашу магію, пропалити нашу плоть.

Як той ланцюг на Маминій шії.

Могутній маг міг би з ним боротися, та більшість із нас цей рідкісний метал ослаблює. Хоча в мені немає магії, яку можна було б придушити, та коли гвардієць стає наді мною, від близькості магацита поколює шкіру.

— Тобі краще тримати рота на замку, дівчисько.

Його правда. Краще. Тримати рота на замку, проковтнути свою лють. Дожити до наступного дня.

Але коли він стоїть так близько до мене, все, що я можу, — втриматися й не встромити свою голку в коричневу намистинку його ока. Може, мені краще помовчати.

А може, йому краще померти.

— Це тобі...

Мама Агба відштовхує мене з такою силою, що я падаю на підлогу.

— Ось, — перебиває вона мене жменею монет. — Забирайте.

— Мамо, не треба...

Вона різко розвертається, змірює мене поглядом, від якого тіло кам'яніє. Я закриваю рота й піднімаюся на ноги, зіщулююся, втиснувшись у візерунчасту тканину на моєму манекені.

Солдат перераховує бронзові монети у себе на долоні, вони дзеленчать. Закінчивши, він супиться:

— Недостатньо.

— Має вистачити, — каже Мама Агба, і в її голос просочується відчай. — Це все, що я маю.

Під шкірою в мене закипає ненависть — колюча, гостра, гаряча. Це неправильно. Мама Агба не повинна просити. Я піднімаю погляд, зустрічаюся очима з гвардійцем. Дарма. Перш ніж я встигаю відвернутися чи приховати огиду, він хапає мене за волосся.

— Ай! — кричу я, коли біль пронизує мені череп. За мить він кидає мене на землю обличчям донизу, вибиває з грудей повітря.

— Може, грошей ти й не маєш, — каже гвардієць, впиваючись коліном мені в спину, — але черв'яків у тебе вдосталь.

Він грубою рукою хапає мене за стегно.

— Я почну з цієї.

У мене горить шкіра, я намагаюся вдихнути, стискаю кулаки, щоб приховати тремтіння. Мені хочеться кричати, розтрити кожен кісточку в його тілі, але з кожною секундою я слабшаю. Його доторк винищує все те, ким я є, за що я так важко боролася.

У цю мить я знову та маленька, безпорадна дівчинка, що дивиться, як солдат тягне її матір геть.

— Годі, — Мама Агба відштовхує вояка, притискає мене до грудей, гарчить, наче бикорога левонериця, що захищає своє маля. — Я дала вам грошей, більше ви нічого не отримаєте. Геть. Негайно.

Від такої зухвалості у гвардійця скипає кров. Він збирається вихопити з піхов меч, але напарник зупиняє його.

— Ходімо. До темряви треба обійти все селище.

Хоча темніший вояк намагається говорити недбало, помітно, яка в нього напружена щелепа. Може, в наших обличчях